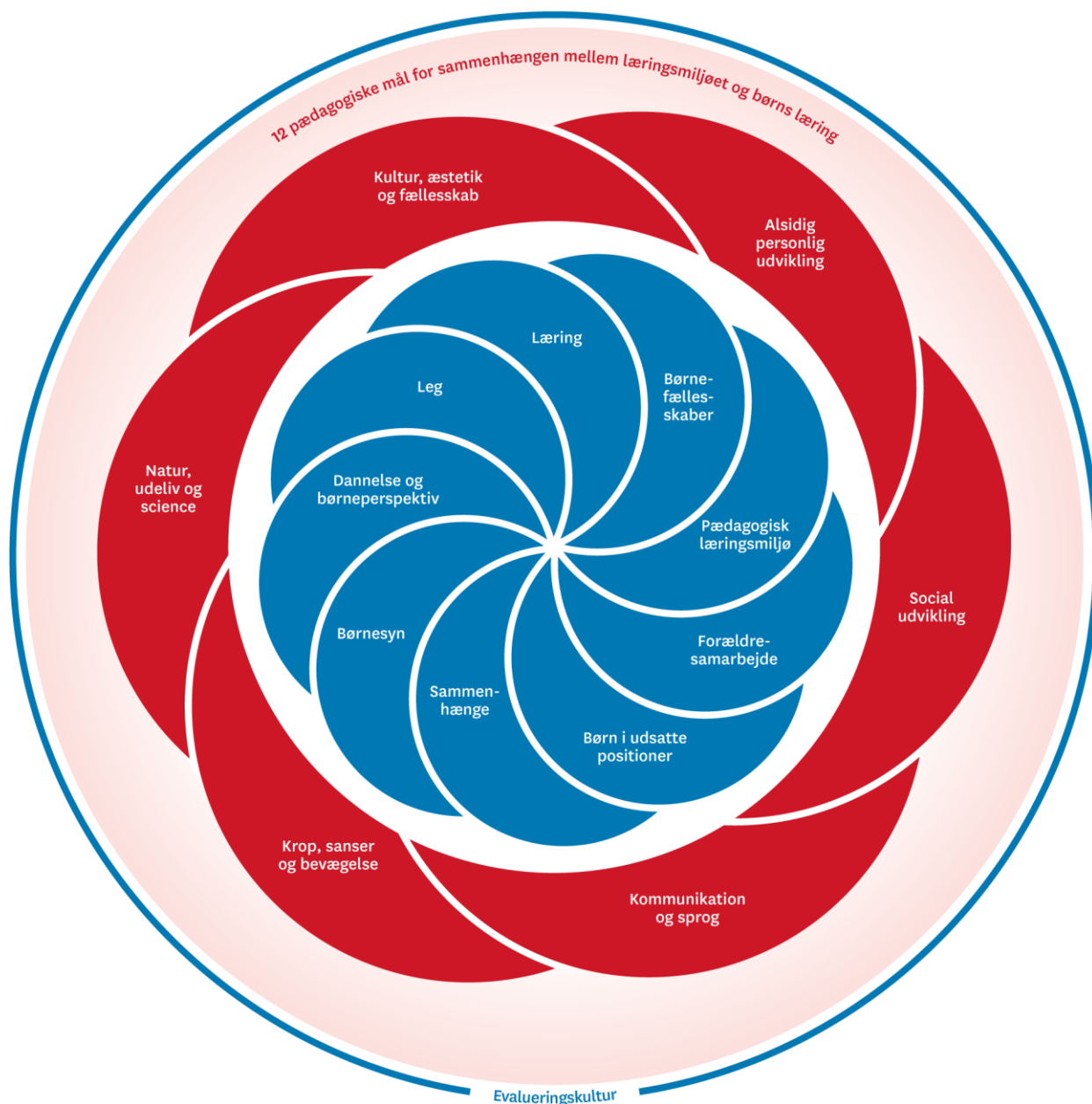

Pædagogisk læreplan for Fristedet - Vuggestue 2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Hvem er vi?

Børnehuset Fristedet er en 0-6 års institution, som ligger 400 m fra stationen og 500m fra Ringsted å og hele ådalen. Vi har et busstoppested lige uden for døren, og derfor har vi mange muligheder for at komme ud af huset, hvilket vi også gør både med vuggestue og børnehave.

Vi har udvidet åbent, så der er mulighed for at benytte institutionen fra kl. 6 om morgenen til kl. 18 om aftenen – om fredagen dog kun til kl 17.

Vi er en bevægelsesinstitution, og har derfor fokus på bevægelse i vores arbejde. Vi har altid tilbud om forskellige bevægelses-/motorikbaner, og i hverdagen har vi fokus på at understøtte arbejdet med læreplanstemaerne med bevægelse – Det kan fx være leg med bogstaver og/eller tal når vi svinger i gyngerne, lege med bevægelse, som understøtter samarbejde og sociale kompetencer, samt fælles bevægelseslege på legepladsen mv.

I vores samvær og daglige arbejde tager vi udgangspunkt i en anerkendende tilgang. Vi ønsker, at det enkelte barn bliver udfordret tilpas på det udviklingsstrin, hvor de er og ikke hvor gruppen er. Med det mener vi, at de enkelte aktiviteter kan have forskellige mål for de enkelte børn. Det mener vi kun er muligt, hvis vi følger børnene tæt i deres udvikling og derfor er det som udgangspunkt de samme voksne, som følger en børnegruppe fra de starter i vuggestuen til de går ud af førskolen.

Vi har stort fokus på og forståelse for, de forskellige muligheder børnene har for at udvikle sig i henholdsvis vokseninitierede aktiviteter, og i børnenes egne lege, og derfor er vores hverdag også bygget op, så den kan rumme begge dele.

Pædagogisk grundlag

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn, har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I hverdagssituationer:

Børnesyn: Alle børn har værdi i sig selv for det de er, og ikke det de gør. Vi respekterer deres ønsker og behov, ved at have rammer og rutiner, som de selv kan navigere rundt indenfor. Vi har altid fokus på at se det enkelte barn og lade dem komme til orde i fx spisesituationer. Derfor spiser vi aldrig mere end 8 børn og 2 voksne ved samme bord.

I pusle situationer giver vi os tid til det enkelte barn og sørger for den enkelte har fuld opmærksomhed, fra den voksne hele vejen

Dannelse og børneperspektiv: I vuggestuen handler det meget om almen opdragelse i fx spisesituationer, at fungere sammen i grupper, at sige til og fra. De skal mærke vi tager dem alvorligt på det niveau de er på – at vi forsøger at forstå deres intentioner og kommunikation og handler ud fra det. Vi forsøger at dyrke det, vi ønsker mere af, så de kan lære de almene spilleregler, for at være sammen med andre derigennem – vi ”viser” dem vejen.

Leg: I vuggestuen leger vi meget i garderoben. Så når vi fx træner selvhjulpenhed, så er det med fokus på at lege, lege med ”kan du finde dine fødder”, hvor børnene hjælpes til fødderne i flyverdragten og selv skal hive den på til de kan se deres fødder. Ydermere har vi stor fokus på at lege i puslesituationen med henblik på kropsforståelse (øjne, ører, fødder, mave osv)

Læring: Læring foregår hele dagen. Derfor skal personalet også have fokus på læringsmuligheder for børnene, i alle situationer over dagen. Den voksne skal stille sig nysgerrigt i relation til barnet, så de sammen kan gå på opdagelse i noget fælles tredje – samskabende tænkning, kalder vi det. Særligt i puslesituationer, puttesituationer mv. hvor personalet er 1 til 1 med børnene, skal de have fokus på det store læringspotentiale de små har her – Det både ifht. at udvikle forståelse for sig selv og sin krop, udvikle sprog, lære kommutations ”regler” – med turtagning mv.

Børnefællesskaber: I vuggestuen har børnene også mulighed for at vælge børnefællesskaber til og fra. Vi er i samling om formiddagen, hvor de deltager i det børnefællesskab, de voksne har besluttet man er en del af, i kraft af ens alder. Efter samling kan børnene, også her, være sammen på kryds og tværs. Her opstår mange fællesskaber om noget ”fælles tredje.” fx et stykke legetøj, en voksens initiativ til en aktivitet eller lign, da børnene her mest leger parallelt. Med det udgangspunkt, er vi opmærksomme på at skabe læringsmiljøer, hvor de oplever at være og blive en del af et børnefællesskab.

Denne beskrivelse og fokus på børnefællesskaber og på at give plads til de forskellige, er fælles både for hverdagssituationerne, de børneinitierede aktiviteter og de pædagogisk-planlagte aktiviteter.

I de pædagogisk-planlagte aktiviteter

Børnesyn: Vi planlægger alle aktiviteter, så vi har overvejet børnenes deltagelsesmuligheder. De skal mærke, at de også selv har mulighed for at byde ind med det, som optager dem. Det betyder, at vi planlægger aktiviteter som kan pirre deres nysgerrighed med mulighed for at eksperimentere og at alle aktiviteter er planlagt, så de kan rumme de mange forskellige udviklingstrin børnene er på. Fx kan dette være på gåture, hvor der ikke rigtig er noget mål, men at vi på vejen kan følge børnenes spor og det de bliver optaget af.

Dannelse og børneperspektiv: Fokus på at fungere sammen i grupper, at sige til og fra. De skal mærke vi tager dem alvorligt, på det niveau de er på – at vi forsøger at forstå deres intentioner og kommunikation og handler ud fra det. Vi forsøger at dyrke det, vi ønsker mere af, så de kan lære de almene spilleregler for at være sammen med andre derigennem – vi ”viser” dem vejen. Fx via guidning i den frie leg, hvor der nogle gange kan opstå konflikter over f.eks. legetøj.

Leg: Vi leger med børnene hver dag i samling med sanglege, motorisk-fokuserede lege på vores motorikmoduler og også rollelege med dukker eller omkring køkkenet sammen med børnene. Vi leger konstruktionslege, hvor vi bygger op og river ned – alt sammen med henblik på at ”lære” dem forskellige lege typer, de selv kan bygge videre på og eksperimentere med efterfølgende. Ofte i disse lege er vi foran eller ved siden af børnene. Der ud over er vi opmærksomme på at præsentere motorik-baner for dem som lege element og dermed inspirere dem til at udforske denne, på nye måder i deres frie leg.

Læring: I de pædagogisk-planlagte aktiviteter laver personalet en didaktisk planlægning samt didaktisk analyse, hvor i de planlægger børnenes læring. Da vi fra forskning ved, at børn lærer bedst i de situationer, hvor de har mulighed for at have indflydelse på aktiviteterne, fylder børnenes deltagelsesmuligheder meget i disse. Personalet skal på forhånd have gennemtænkt børnenes deltagelsesmuligheder og derigennem også stille sig åbne for evt andre input fra børnene, samt være klar til at gribe disse og arbejde videre med dem, sammen med børnene.

I de børneinitierede aktiviteter:

Børnesyn: Vi respekterer deres behov for at udforske og lære gennem egen leg. Vi har kontinuerligt fokus på hvor der er nødvendigt at være ”bagved”, ”ved siden af” og ”foran” og inspirere til ny eksperimenteren. Vi er opmærksomme på, altid at være lige i nærheden og være tilgængelige. ”2 skridt frem og 1 tilbage” er ofte rytmen, de fleste vuggestuebørn udvikler sig i og kræver tryghed i, at man som vuggestuebarn har en voksen i nærheden at ”falde tilbage på/til”

Dannelse og børneperspektiv: Vi støtter dem i at sige til og fra over for hinanden og hjælper dem med kommunikationen. Igen er det vigtigt at ”vise” hvad der er ønskelig og accepteret opførsel, så de bruger de voksne som forbilleder, til at tilegne sig almen dannelse og opdragelse.

Leg: Vi forsøger altid at have alle de forskellige legetyper til rådighed (*Undersøgende og udforskende leg, konstruktionsleg, tumleleg, rolleleg, regelleg og fantasileg*). På denne måde kan børnene eksperimentere videre med ting, de har eksperimenteret med sammen med de voksne, gennem samling. Vi har kontinuerligt fokus på, hvor vi som voksne positionerer os ifht børnene – Vi forsøger primært at være ”bagved”, men træder foran og ved siden af, hvis det bliver svært for barnet, for at inviterer til nye legetyper eller udvikling af eksisterende leg.

Læring: Børn bruger legen på at bearbejde det de har oplevet/lært. Derfor er det vigtigt, der er plads til den fri leg i hverdagen. Det er den voksnes opgave at være med på sidelinjen – helt tæt på - og hele tiden vurdere nødvendigheden af, at går bagved, gå ved siden af eller gå foran i børnenes leg. Vi ved at det er vigtigt for den fremtidige dannelse, at børn kan mestre alle 6 legetyper. Derfor har vi også et fokus på i hverdagen, at alle 6 legetyper er tilgængelige i børnenes læringsmiljøer. Ydermere ved vi også det er vigtigt at små børn har en tryk base, de kan trække sig tilbage til, når læringen bliver ”for meget”. Dette betyder at vi er meget opmærksomme på at være tæt på og tilgængelige i de smås frie leg.

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vi arbejder didaktisk med arbejdet omkring de forløb og aktiviteter, vi har i vores formiddagsgrupper. Inden vi starter et forløb eller en aktivitet, har vi gjort os overvejelser om, hvad det er vi ønsker at børnene får med fra os. Samtidig med hvor der er plads til deres perspektiver og ideer, og hvor vi kan justere os efter det enkelte barn.

For at skabe genkendelighed for børnene og give dem overskud til at komme med deres perspektiv, starter alle grupper deres formiddagssamling på den samme trygge måde.

Eks: Starter vi i vuggestuen, med at der til hver samling vises billeder af alle børnene fra gruppen. På denne måde sikre vi at se alle børnene, både dem der er tilstede og dem der ikke er. Dette skaber en genkendelighed hos børnene og viser dem at selvom de f.eks. ikke er tilstede en dag, så er de altid en del af gruppen og ses, til trods for deres fraværd.

Vuggestuen har faste pladser til samling, som er tydeliggjort for børnene ved hjælp af billeder og/eller områder på gulvet. Det gør at børnene ved hvor de skal gå hen og hvem de skal forholde sig til. Som voksne har vi på denne måde mulighed for at sikre, at vi kan være tæt på de børn der har brug for eks. ekstra guidning eller hjælp til at finde ro.

Vi prioriterer at arbejde i mindre grupper, da vi ved det er her vi skaber den bedste mulighed for samspil og udvikling. Vi organiserer os i vores formiddagsgrupper ved at lave aktiviteter der er fælles og aktiviteter, hvor den enkelte voksen har en mindre børnegruppe. Eks i vuggestuen deles børnene og leger sanse/motorik lege med en voksen i en lille gruppe, men en anden gruppe har dialogisk læsning og sprogkufferter.

Vi tager den didaktiske tænkning med os ud i aktiviteterne i det frie rum, samt i hverdagssituationen. I puslesituationen er vi bevidste om at bruge en-til-en kontakten med barnet, til at skabe en læringssituation med fokus på f.eks. krop, farver, beklædning eller sange. Når vi øver toiletbesøg bruges stunden til at kigge på billeder, synge en sang eller samtale med mange turtagninger.

Vi følger børnenes spor når vi er på tur og er meget bevidste om, at turen hen til destinationen er ligeså meget en læringsmulighed, som selve destinationen. Derfor tager vi også ofte på småture enten til bens, i ladcykel eller bus, uden en destination. Her har vi fokus på at børnenes interesser bestemmer.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Fælles for Ringsted kommune:

Samarbejdet mellem den enkelte familie udvikles og skabes i tæt dialog mellem familien og det enkelte dagtilbud. I Ringsted Kommune skabes det bedste grundlag for et fælles samarbejde og ansvar for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse, gennem:

- Tidlig visitering og besøgsdage
- Et åbent og tillidsfuldt forældresamarbejde
- Gensidige afstemninger af forventninger
- Involvering og deltagelse i det tværfaglige samarbejde

I Fristedet sørger vi for at holde forældrene informeret om gruppernes, samt husets aktiviteter, så forældre kan understøtte læringen hjemme. Dette sker via et ugentlig ugebrev, hvor uges aktiviteter fortælles/beskrives. I ugebrevet kan den kommende uges begivenheder også beskrives. Ugebrevet, samt billeder til forældrene, giver dem større indblik i deres børns hverdag og bedre muligheder for at understøtte oplevelser og læring.

Vi holder aldrig møder om børn uden deres forældre, da det er dem, som kender dem bedst. Vi tror på, at hvis et barn skal lykkes, så er det vigtigt vi samarbejder tæt med forældrene, så indsætterne både sker i hjemmet og i institutionen.

Forældrebestyrelsen har endvidere været med til at udarbejde følgende retningslinjer:

Hvad kan dagtilbuddet gøre i samarbejdet med den enkelte forælder for at styrke trivsel, udvikling, læring og dannelse?

Sørge for at få info/nyheds-ugebreve ud, så vi har fælles afsæt. Hvis forældrene ved hvad der sker i hverdagen, er det lettere for dem at understøtte det daglige arbejde i institutionen. Må gerne stille opgaver til forældrene, i form af opgaver/lektier hjemme.

Skal som forældre kunne stole på, at man bliver kontaktet og involveret, hvis personalet oplever udfordringer hos barnet. – Udgangspunktet er, at forældrene er eksperter på deres børn, så de vil altid blive spurgt til råds, inden personalet tænker i løsninger på udfordringer – også selvom det primært opleves i dagtilbuddet.

Kan skabe tryghed hos forældre og børn, ved at følge det samme barn/forældre hele vejen igennem dagtilbuddet.

Sørge for at ”komme godt fra start” – Hos os er der både mulighed for at deltage i Tidlig Visitering, som er besøgsdage inden start i vuggestuen og dernæst inviteres alle nye forældre til en opstartssamtale. Opstartssamtalen giver personalet større indblik i vuggestuebarnets start på livet og giver bedre forudsætninger for den bedste trivsel, udvikling, læring og dannelse af barnet.

Hvad kan den enkelte forælder gøre i samarbejdet med dagtilbuddet for at styrke barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse?

Skal holde sig opdateret via gruppens ugebrev. Skal turde spørge ind til hverdagen. Skal ville understøtte det arbejde som gøres i institutionen. Bakke op om evt ”lektier”. Byde ind ny inspiration til personalet med udgangspunkt i hverdagen. Skal komme med bekymringer og uindfrie forventninger, så problemer ikke vokser sig store – særligt for store. Stille spørgsmålstejn ved ting de ikke forstår, eller ikke kan se mening med.

Man har som forældre ansvar for at holde sig ajour, så børnene er i institutionen og er forberedte når de fx skal på tur.

Hvordan sikrer bestyrelsen at hele forældregruppen deltager i fællesskabet i dagtilbuddet?

Ved at være en del af institutionens årlige forældremøde, og ”tage fat” i alle, så nogle af dem som normalt ikke kommer, får øjnene op for det fællesskab et forældremøde kan åbne op for.

Invitere til 1-2 arrangementer i løbet af året, hvor der er mulighed for at møde hinanden på kryds og tværs, og kunne lade alle familier være med på hvert deres niveau.

Invitere forældre med som hjælpere til de to årlige arrangementer bestyrelsen afholder for institutionens børn – Diskofest (for hele børnehaven) og Overnatning (For institutionens førskole).

Ved at være kontaktpersoner for alle nye forældre i institutionen og derved skabe en større mulighed for kontakt til forældrene i huset.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Fælles for Ringsted Kommune:

Alle børn i Ringsted kommunes dagtilbud, der befinder sig i en udsat position, modtager en systematisk og målrettet tværfaglig indsats med henblik på at afhjælpe deres udfordringer, der knytter sig til deres trivsel, læring, udvikling og sundhed.

Der handles i alle dagtilbud tidligt, hurtigt og relevant via:

- Fokus på hele barnets dag, såvel hjemme som i dagtilbud
- Fokus på barnets deltagelsesmuligheder i børnefællesskaber
- Justering af læringsmiljøer
- Forpligtigende forældresamarbejde
- Udarbejdelse af pædagogisk plan
- Udviklingsmodellen med tilhørende mødestruktur

Alle dagtilbud arbejder forebyggende, med konkrete indsatser:

- Tidlig visitering med besøgsdage
 - Samtale ved opstart i dagtilbud, eller senest efter 3 måneder
 - Trivselsvurdering 2 gange årligt
 - Sprogvurdering i 3 års alderen og ved særlig eller fokuseret indsats igen ved 5 års alderen
 - Brobygningsarbejde omkring overgange i barnets liv fra 0 til 6 år
-
- I Fristedet er alle aktiviteter tilrettelagt med forskellige mål for forskellige børn. Vi arbejder gerne i mindre grupper, så hvert enkelt barn får større fokus og opmærksomhed. Dermed også større udviklingsmuligheder.

- Vi har øjne for, at børnene er både medvirkende og medskabere af aktiviteter og hvis ikke, så hjælper vi dem på vej. Dette gør vi med en overvejelse om, hvorvidt der er nødvendigt at gå bagved, ved siden af eller foran – alt efter barn og aktivitet.
- Der ud over laver vi trivselsvurderinger 3 gange om året med tilhørende handleplaner, så vi sikre at alle børn bliver set i deres udvikling. Hvis det kræves, understøtter vi dette med pædagogiske planer og tværfaglige møder med relevante instanser, for at komme frem til bedst mulige understøttelse af det enkelte barns udvikling.
- LUN – Personalet er på nuværende tidspunkt deltagere i udviklingsprojektet LUN. LUN står for Leg, Udvikling og Nærværd. LUN er et led i den tidligt forebyggende og foregribende indsats for børn. Vi arbejder ugentligt med LUN samlinger, i mindre grupper. Disse samlinger er målrettet børnenes følelsesmæssige og sociale udvikling. Målet for disse samlinger er at give børnene endnu flere oplevelser af fællesskab og udvikle børnenes evne, til at kunne begå sig bedre, på den ene eller anden måde.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi deltager som en fast del af det ugentlige arbejde i førskolen, i kommunens tilbud Leg og bevægelse. Her kommer førskolen i kommunens gymnastikhal og svømmehal, hvor de møder andre institutioner og igennem leg, får mulighed for at udvikle sig motorisk, indgå i fællesskaber og danne nye fællesskaber.

Dernæst siger vi altid ja, til deltagelse i musikskolens Rytmik forløb, når dette tilbydes. Rytmikforløbet er for de største i vuggestuen og kan både foregå på musikskolen eller ude i institutionen.

En fast del af sommerens ture for huset går til Sct. Bendts kirken og Klosterlunden, hvor der hver uge i juli måned afholdes Sommersjov. Her underholdes med en række forskellige forestillinger med sang, musik, trylleri og meget andet for børn. Dette tiltag laves af Kommunen og Oplev Ringsted.

Igennem Oplev Ringsted, har vi også haft mulighed for at få Line Solsikke ud på besøg i institutionen. Line Solsikke er en kendt "figur" for børnene i kommunen, da hun blandt andet også deltager på Ringsted Børnefestival. I den forbindelse holder vi os ajour med byens forskellige aktiviteter og snakker blandt andet med børnene om disse, for at invitere dem og deres forældre til yderligere brug af lokalsamfundet.

Vi kommer fast på biblioteket og er en del af flere af deres arrangementer som f.eks. Sangens dag. Dernæst er vi også en del af deres projekt "Bog glad", som betyder at vi har modtaget en masse bøger, som er frit tilgængelige for børnene i institutionen. I forbindelse hertil kommer biblioteket også ud på besøg engang imellem og her har de flere gange haft deres maskot Baldrian med. Bogbussen kommer også hos os en gang om måneden, hvor vi har mulighed for at komme ud og kigge, låne og få læst bøger højt.

I forbindelse med arrangementer i byen, så som byfest, middelalderfestival mm. Besøger vi disse steder og herigen- nem viser børn og forældre de forskellige muligheder byen tilbyder.

De fleste børn i vores institutionen kender også til flyvepladsen i Ringsted. Det er altid en god oplevelse at komme på cykeltur ud til flyvepladsen, hvor vi altid mødes med smil og med mulighed for at se fly, både på land og i luften, samt lægehelekopteren der holder til ved siden af.

Sidst men ikke mindst kommer vi i Klostermarks kirken og Sct. Bendts kirke ved højtider og deltager i arrangementer der afholdes forskellige steder i byen, f.eks. juleforestillinger på musikskolen.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Ligesom i børnehaven, er der i vuggestuen et rum tiltænkt primært bevægelsesaktiviteter. Dette rum holdes fri for legetøj, for at sikre at børnene kan overskue at bevæge sig rundt på banen. Banen justeres og ændres ofte og der er altid fokus på at alle børn, både udfordres og magter at være med. De voksne sidder altid på gulvet sammen med børnene, for at kunne guide dem og for at være et trygt sted at søge hen, når de har brug for trøst, samt for at observere stuens aktiviteter lidt fra afstand. Derfor er der ingen møbler i bevægelsesrummet, heller ikke til de voksne.

På den anden stue er der plads til legetøj i børnehøjde, så børnene har mulighed for selv at bestemme, hvad de vil lege med. Kasserne er gennemsigtige eller med billeder, så børnene kan overskue hvad der er i. Der sorteres og smides ofte legetøj ud, for at skabe overblik for børnene.

Legepladsen bruges ofte som et leg- og læringsrum for vuggestuen, ligesom vi fra børnene er helt små benytter os af klapvogne, ladcykler eller gå- og busture til at komme ud af huset og få nye input. En tur i Netto, for at handle frugt, er stimulation af sanser og giver børnene en følelse af at bidrage til hverdagen, når frugten senere deles i institutionen.

Vi har altid billeder hængene i børnehøjde. Det kan fx være små huse med billeder af børnene og deres familier, som skaber en glidende overgang mellem hjem og institution og sikrer, at børnene har mulighed for at kommunikere med de voksne om deres familie. Ofte hænger billeder fra ture vi har været på, som optager børnene eller billeder fra et tema fx et eventyr eller bondegårdsdyr.

Legepladsen er indrettet med bakker, cykel/løbestier, klatre/gyngestativer og sandkasser der ligger op til motoriske udfoldelser. Der er også vægmalerier, som ligger op til samtale om havdyr. Derudover oplever børnene også den foranderlighed der er i naturen, når årstiderne skifter eller når vejretsomskiftelighed bringer nye aktiviteter med sig. Fx leg med vand på bakken, i sandkassen mm., hvor der kan bygges dæmninger eller laves snoninger på vandløbet.

Vi er bevidste om at på det psykiske plan, så viser forskning, at børn har bedst gavn af at have samme primære voksne gennem deres tid i institutionen. I Fristedet følger de voksne børnene hele vejen fra vuggestue til de går ud af institutionen. Vi oplever, det også gør det lettere for os at lave aktiviteter, som udfordrer

det enkelte barn tilpas, så de forbliver i læringsflow, da vi hele tiden ved, hvor de er i deres udvikling. Vi laver aldrig aktiviteter efter højeste- eller laveste fællesnævner, fordi vores grundige kendskab til det enkelte barn gør det muligt ALTID at have forskellige mål for øje i grupperne.

Vi har i Fristedet også én fast personale i vuggestuen, der altid er den der tager imod nye børn og familier. Det betyder altså, at det er en samme primære voksne, der både møder familien til eventuelle rundvisninger, tidlig visitering og er den der står for indkøringen af barnet. Vi søger hermed fra start at vuggestue barnet får en fast og tryk base, som det og dets forældre kender.

Vores fokus på at se alle børn hver dag – også når de ikke er der, er også med til at sikre den gode relation både voksen-barn og barn-barn, da alle har oplevelsen af at være vigtige og have en betydningsfuld rolle i gruppen.

Vi har fokus på selvhjulpethed, da vi mener at børnene styrker deres selv, ved at mestre så meget de kan. Små succeser giver mod på at prøve mere. Derfor har vi i rutinesituationer, som garderobe, puslesituationen, eller putterutinen fokus på at børnene selv klæder sig af og på, selv går til og fra og selv ligger på plads, hele tiden med en voksen til at guide og hjælpe hvis der er behov.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Hvert barn i den store vuggestuegruppe har lavet et hus med deres familier. I samarbejde med forældrene, har børnene medbragt billeder af personer, der er vigtige for deres dagligdag og liv. Disse huse er lamineret og hængt op i børnehøjde, så børnene kan se og undersøge dem hele dagen.

"A står og kigger på sit hus med billeder på. En voksen sætter sig hen til hende. A peger på sig hus og siger "gul". Den voksne anerkender og siger "Ja du har et gult hus. Hvad farve hus har S?". A finder S's hus og siger "Hvid". S kommer hen og peger på sit hus. S peger på Ms hus og siger "Rød". Snakken fortsætter om de forskellige huse og flere af børnene kommer til og byder ind med farven på deres hus".

- Social Udvikling - de enkelte børn udvikler relationer til de andre børns familier. Der skabes forståelse for at nogle af børnene bor forskelligt, at nogle børn har dyr, andre søskende mm.
- Kommunikation og sprog - børnenes sprog udvikles og understøttes. Der bidrages til at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Kultur, æstetik og fællesskab – Børnene lærer omkring forskellige former for fællesskaber, hvor de kan møde egne og andres baggrunde, normer, traditioner mm. – ses i snakke omkring husene.

Trygheden for og opmærksomheden på det enkelte barn, er afgørende for om barnet oplever tryghed nok til at turde udforske og udfordre sig selv og omverdenen.

Vuggestuen leger på deres bevægelsesbane og en voksen sidder i nærheden hvis nogle børn skulle have brug for hjælp.

”A kravler rundt på banen og tager den lille rutsjebane ned. Han griner og kigger på den voksne. Den voksne bemærker at M står i nærheden og kigger på hvad A laver. Den voksne spørger M om hun også gerne vil rutsje. M nikker. Den voksne hjælper M hen og viser hvordan hun skal rutsje ned. M griner da hun kommer ned. M rækker hånden ud og får hjælp af den voksne til at prøve igen. Efter lidt tid, prøver M selv og til sidst leger M og A selv rundt på banen.”

- Kommunikation og sprog – Der udvikles kommunikative kompetencer (Nonverbalt) og mulighed for at udtrykke sig.
- Krop, sanser og bevægelse – Børnene bruger deres krop og balance og udforsker den. De eksperimenterer.
- Social udvikling – Den voksne bidrager til at et lille fællesskab opstår.

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi er i hverdagen meget sammen på kryds af grupper, hvilket gør de mindre bliver inspireret af de store og de store er en hjælpende hånd for de mindre.

”En børnehave gruppe er på bevægelsesbanen i børnehaven, da en voksen og 3 vuggestuebørn kommer besøg. Børnehave gruppen hjælper hurtigt vuggestue børnene ved at fortælle og vise dem hvordan man skal rundt på banen. Vuggestuebarnet A står lidt ved siden af banen og virker usikker. E kalder på hende og siger kom. A kravler op på den første del af banen men går i stå da hun kommer til en balancebæmme. E kravler ned og går hen så han kan holde A i hånden og hjælpe hende videre. Sammen gennemføre de banen og fortsætter et par ekstra gange.”

- Krop og bevægelse – Det er det som er det fælles 3.
- Alsidig personlig udvikling – udfolder og udforsker sig selv og hinanden.

Vi har stort fokus på at sætte ord på følelser sammen med børnene i vuggestuen, både i glæde, ked-af-det-hed og konflikter, så de får forståelse for hinandens forskelligheder og mulighed for at udvikle empati og fællesskaber og på sigt selv sætte ord på det.

”To børn sidder på stuen og holder begge fast i den samme bold. Med høj lyd gør de begge opmærksomme på at de hver især ønsker bolden. En voksen sætter sig hen til børnene og sætter ord på at hun godt kan se de begge gerne vil lege med bolden. Den voksne viser børnene hvordan de kan sidde/stå og så spille bolden til hinanden. Begge børn smiler og griner da de får legen i gang. Lidt efter observere den voksne at de to børn har inviteret endnu et barn med i legen.”

- Sprog og kommunikation i forhandlingen og forståelsen

- Alsidig personlig udvikling særligt ifht at udforske sig selv og hinanden og understøtte samspil som kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.
- Krop, sanser og bevægelse – børnene opdager en ny måde at være fælles på via bevægelsen med bolden.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Garderobesituation:

Når vi skal på legepladsen, gør vi meget ud af, at vi har få børn med i garderoben af gangen. Vi taler om vejret og hvordan vejret er afgørende for, hvilket overtøj vi skal have på. Vi taler om kroppen, huen på hovedet, så ørene ikke bliver kolde, vanterne på hænderne, armene skal ud gennem ærmerne og støvlerne på fødderne. Samtidig lægger vi vægt på, at de skal have tid til at øve sig i at komme i tøjet og at de bruger deres sprog til at få hjælp, hvis de har brug for det.

”Vi sidder i garderoben M, T, N og en voksen. Den voksne fortæller at det regner udenfor. N går hen på sin garderobe og finder sine gummistøvler. Den voksne anerkender at det er rigtigt de skal have gummistøvler på. ”Vi skal også have regntøj på” siger den voksne. Børnene får fundet deres regntøj med hjælp fra den voksne. T er hurtigt færdig og ser at M ikke har fået fødderne ud af regnbukserne endnu. Den voksne spørger T om han kan hjælpe M. T sætter sig og hjælper M med at få bukserne på. Efter går T hen og kigger på Ms garderobe for at finde Ms gummistøvler. T kigger på den voksne og siger ”Væk”. Den voksne finder gummistøvlerne og sammen bliver de klar til at gå på legepladsen.”

- Krop, saner og bevægelse – Regntøj og gummistøvler skal tages på.
- Alsidig personlig udvikling – Udforsker og erfare med hinanden og på hinanden. Der understøttes et samspil mellem børnene og børnene er trygge ved at lade hinanden hjælpe hinanden.
- Social udvikling - socialt fællesskab, udvikling af empati og relationer
- Natur - snakker om vejret.

Som sagt er det vigtig for os at udnytte læringsmiljøet ved skifte/putte situationen. Det er her man oplever en masse kvalitet i relation mellem barn og voksen, samt øve turtagning – også selvom barnet endnu ikke har udviklet sprog.

"E og en voksen er kommet ud på badeværelset. E ligger på puslepuden og skal skiftes inden hun skal ud og sove middagslur. Den voksne er i gang med at skifte bleen, da E kigger på den voksne og peger på sin mave. "Har du fundet maven E?" E nikker. "Kan du finde næsen også?" E peger på sin næse og siger en lyd. "Kan du finde ørerne?" E peger på sine øjne. Den voksne siger "Det er dine øjne, de er blå. Her er dine øre" og rører ved E's øre. Samtalen fortsætter og den voksne hjælper E med at sætte ord på din krop mm."

- Alsidig personlig udvikling – Relationsdannelse mellem barnet og den voksne.
- Krop, sanser og bevægelse – Barnet er i gang med at udforske sin krop og blive fortrolig med den. Der opdagges kropslige fornemmelser og mulighed for bevægelse af kroppen.

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som bevægelsesinstitution har vi hele tiden fokus på bevægelse og det grovmotoriske. Vores læringsmiljø inviterer til alle former for bevægelse.

"En voksen har bygget en bane hvor der er mulighed for at øve kolbøtter hen over nogle bevægelsesmoduler. Et barn kommer hen til banen og ligger sig på maven over modulet. Den voksne spørger om barnet har lyst til at prøve og slå en kolbøtte. Barnet nikker og den voksne hjælper, guider og sætter ord på hendes handlinger imens. Barnet prøver igen og igen. Senere på dagen ser den voksne at barnet prøver kolbøtten selv over modulet. Barnet vælter lidt i kolbøtten, men det slår ham ikke ud og han prøver endnu engang."

- Alsidig personlig udvikling – fornemmelse og eksperimenterne med egen fornemmelse og egen krop.
- Kommunikation og sprog – Guider og støtter barnet igennem oplevelsen og sætter ord på, så barnet for en fornemmelse af aktiviteten og får mod på at prøve selv.

Vi er meget bevidste om vores daglige muligheder og læringsmiljøer for det grovmototiske og større bevægelser, derfor er vi bevidste om at lave læringsmiljøer med fokus på sanser og det finmototiske.

”I en aktivitet kommer vi tre forskellige farvede malerklatter på et lærred, hvor vi derefter pakkede det ind i film. En voksne viser børnene hvordan de med fingrene på filmen kan køre malingen ud på lærred. L går straks i gang og griner og smiler. S sidder lidt og kigger på. N trykker forsigtigt på lærred og kigger efterfølgende på sine fingre. Den voksne ser N og siger ”Se, du fik slet ikke maling på fingrene”. N kigger på de andre og den voksne og prøver så igen. N smiler. S begynder nu også igen at trykke på malingen. De ender med at sidde og grine og ”male” løs på deres lærred.”

- Eksemplet understøtter fx Sprog omkring at tale om farver og hvordan malingen føles.
- Kommunikation og sprog – Det nonverbale sprog støttes og underbygges af den voksne, der sætter ord på.
- Alsidig personlig udvikling – Børnene erfare og udforsker igennem hinanden. Der skabes nysgerrighed og gåpåmod, samt et fællesskab opstår.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

For os er udeliv, natur og science ikke bare noget man gør ude i naturen. Særligt med de små kan man give nogle oplevelser udefra indenfor. For nogle af de helt små er naturen udenfor lidt stor og farlig og derfor kan det give god mening at tage naturen med ind i de trygge rammer.

"Vuggestue gruppen har været på tur og fundet pinde, sten og grankogler. Disse har de efterfølgende limet på plader, der gør det muligt at gå på de forskellige ting, som børnene har været med ude og finde. Disse plader tages frem en dag og børnene får mulighed for at undersøge dem. Flere af børnene sidder på gulvet og mærker på dem. En voksen spørger H om han vil prøve at gå på dem. H tager sine strømper af og rækker ud efter den voksne med hånden. H kommer op på pladerne og går ligeså stille på dem. H siger "Av" da han kommer til grankoglerne. Den voksne siger "Ja, de kan godt stikke lidt. Har du lyst til at prøve igen?" H nikker. A sidder ved siden af og kigger på. "Har du lyst til at prøve A? siger den voksne" A ryster på hovedet. Den voksne siger at det er helt i orden og sætter sig sammen med A og mærker på pladerne. N kommer hen ved siden af. Han tager sine strømper af og siddende på gulvet, sætter han sin fod på pladen, så han også får en fornemmelse af at gå/stå på pladen."

- Krop, sanser og bevægelse – sanseoplevelsen i at skulle mærke på de forskellige elementer.
- Alsidig personlig udvikling – Nysgerrighed og gå på mod igennem trygge rammer
- Social udvikling – danner fællesskab omkring projektet og opdagelse af hinandens ressourcer.
- Kommunikation og sprog – Den voksne sætter ord på og har sammen med børnene haft snakke omkring projektet.
- Kultur, æstetik og fællesskab – Oplevelsen af forskellighed som tilskuer og aktive deltagere – børnene stimulere hinanden nysgerrighed og fantasi.

Det kan være svært at forholde sig til naturens store uderum, samt naturfænomener, når man er vuggestuebarn. Derfor ønsker vi på en kreativ og aktiv måde, at udforske naturen fra et vuggestuebarns øjne.

"En mindre gruppe af de store vuggestue børn er samlet med en voksen. Den voksne har fundet perler, glimmer og palietter frem. Hvert barn får en lille skål og får lov til at komme det pynt ned i, som de ønsker. Efterfølgende hjælper den voksne med hælde vand i skålene. Det er vinter og den voksne fortæller hvad der skal ske med skålene. "Nu har i fået fyldt jeres skål med pynt og vand. Prøv lige at mærke det. Det er varmt og helt flydende. Nu skal vi prøve at sætte skålene udenfor. Hvad tror i så der sker?" P siger "det bliver koldt". Den voksne "Det er nemlig rigtigt. For det er vinter og koldt udenfor. Hvad sker der når det bliver koldt?" Ingen af børnene svare. "Så fryser det faktisk til is. Ligesom når det har regnet og der bliver glat udenfor." A siger "Og så falder man". "Ja det er rigtigt, det kan man godt. Vi sætter vores skåle herude foran vinduet, så kan vi se hvad der sker med dem, de næste timer og dage". Snakken fortsætter med børnene omkring vintertid og den voksne fortæller også om det at bygge en snemand og at den så smelter. Den næste tid holder børnene øje med skålene gennem vinduet og sætter ord på det de ser ske"

- Kommunikation og sprog – Der sættes ord på de ting de laver, oplever og det de ser ske. De udtrykker sig med det de nu kan.
- Krop, sanser og bevægelse – Børnene får mulighed for at mærke og sanse vandet, både før og efter det er frosset.

- Kultur, æstetik og fællesskab – Børnene får mulighed for at opleve og erfare hvordan materiale og redskaber ændres (Frosset/ikke frosset)

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Da vi har flere forskellige kulturer blandt børnene i institutionens børn, gør vi meget ud af at sætte ord på de forskelligheder der er ifht baggrunde, sprog, kulturer mv

"I og M sidder og spiser madpakker under frokosten. I peger på Ms madpakke og siger "Hvad er det?" M tager en lille æske i madpakken. Pædagogen spørger M hvad der er i hans æske. M viser æsken og pædagogen hjælper ham med at åbne den. Pædagogen viser I og M at der er ris og noget sovs i. I siger "Ris" og kigger på sin madpakke. Pædagogen spørger I hvad hun har i sin madpakke. I tager en rugbrød op med leverpostej og siger "leverpostej". Pædagogen snakker videre med I og M omkring hvad de begge har med og om at M ikke spiser ting som leverpostej. Både M og I er meget interesseret i hvad de hver især har med og er nysgerrige på smagen af de ting de ikke selv har med".

- Alsidig personlig udvikling – forståelse af sig selv ifht andre
- Social udvikling – at være fælles om noget
- Kommunikation og sprog som bliver brugt til at undersøge og forstå hinanden med

Vi synes det er vigtigt, at børnene oplever forskellige former for kulturelle udtryksformer, men også at de selv prøver dem på egen krop.

”En eftermiddag i vuggestuen har en voksen fundet musik frem. Der høres forskellig slags musik og børnene danser rundt, sammen med de voksne. Børnene spejler sig i hinanden, hinandens dans og udtryk. T er glad for musikken og hopper rundt, og bevæger både arme og ben. ”Sådan T. Hvor er du sej til at danse” De andre børn efter ligner. B står også og danser med men er lidt usikker på den mere vilde danse. B tager en voksen i hånden og sammen får de mere og mere bevægelse på. Til sidst danser B rundt sammen med de andre børn på egen hånd.”

- Social udvikling - turde være på – være fælles om aktiviteten som gruppe
- Alsidig personlig udvikling – Udfolder, udforsker og erfare sig selv og hinanden. Samspil mellem børn og voksne, hvor der er omsorg, tryghed og nysgerrighed opstår.
- Kommunikation og sprog – de kommunikerer om aktiviteten, både verbalt og nonverbalt
- Krop, sanser og bevægelse – Brugen af kroppen til musikken. Se og føle kroppens formåen.

Evalueringskultur

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Som beskrevet tidligere, er vores didaktiske planlægningsskemaer og didaktiske evalueringsskemaer en del af vores dagligdag. Disse sikrer kvaliteten af planlægning og evalueringen af vores pædagogisk-planlagte aktiviteter. Som vi allerede gør nu, så fortsætter vi med at planlægge vores år, ud fra et årshjul, der inddeler de 6 læreplanstemaer på perioder af 2-3 måneder. Det betyder at vi for hver periode har to overordnet temaer, som vi kobler til flere af de 12 pædagogiske mål og derigennem strukturer, planlægger og evaluere vores forløb.

Vi har fokus på fortsat at nedskrive konkrete praksis eksempler fra vores hverdag, der beskriver de forskellige læringsmiljøer og har kobling til de 12 pædagogiske mål.

Dernæst ønsker vi at tilføje et nyt element til vores didaktiske modeller. Det er vigtigt at vi sætter børnenes syn på aktiviteter og oplevelser højt og derfor skal vi sikre dataindsamling gennem børnene. Det betyder at der igennem børnetegninger, børnefotos eller andet skal dokumenteres de forskellige læringsmiljøer.

Vi ønsker fortsat at bruge de pædagogiske planer til at lave handleplaner for læringsmiljøer, når vi oplever børn i særlige udfordringer eller udsatte positioner. Vi ønsker at genbesøge disse og sikre at kvaliteten af disse og vores daglige arbejde er ajour. På denne måde sikre vi at de er dynamiske og at vi igennem evaluering har nye indsatser for øje.

Det er væsentlig at vi i fremtiden får implementeret LUN og LUN-samlinger som en fast del af vores hverdag. LUN skal sikre at vi er indgribende og foregribende, med indsatser for børn, der har særligt brug for det. Vi skal på denne måde sikre flere og nye fællesskaber for børnene og herigennem hjælpe børnene i deres følelsesmæssige og sociale udvikling.
